

Utrikesdepartementet
103 33 Stockholm

Regeringens skrivelse Skr 2013/14: Biståndspolitisk plattform

Kvinna till Kvinna välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på regeringens skrivelse 2013/14: Biståndspolitisk plattform. Utöver det gemensamma svar från Sidas ramorganisationer lyfter vi här ytterligare punkter som är av stor vikt för Kvinna till Kvinnas arbete och det svenska biståndets framtid.

Kvinna till Kvinna välkomnar vidare det tydliga fokus på jämställdhet och flickors och kvinnors rättigheter som har lyfts fram. Likaså att vikten av kvinnors organisering har lyfts fram som avgörande för att tillvarata kvinnors och flickors rättigheter.

Tydligare och mer konsekvent jämställdhetsintegrering

I plattformen (s. 15, avsnitt 4.1.2, stycke 2) skrivs att biståndsarbetet ska "präglas av en konsekvent integrering av ett tydligt jämställdhetsperspektiv, det vill säga jämställdhetsintegrering". Samtidigt som vi välkomnar detta ställer vi oss frågande till betydelsen av följande skrivning (samma stycke, sista meningen): "jämställdhet ingår som en integrerad del", endast, "av det första och det femte delmålet", men återspeglas i andra delmål. Jämställdhetsintegrering bör användas konsekvent för samtliga mål, då "återspeglning" är ett alldeles för vagt begrepp i detta sammanhang.

För att vidare förtydliga vad regeringen menar med ett fokus på jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter föreslår vi att avsnitt, 5.1.4, "Ökad jämställdhet och stärkt egenmakt för flickor och kvinnor", som nu ligger under delmål ett, görs till ett separat mål som också gäller för samtliga mål. På detta sätt får alla tre tematiska prioriteringarna: demokrati och mänskliga rättigheter, miljö och klimat och jämställdhet ett eget mål, och riskerar därför inte att försvinna på samma sätt som om de slås samman. Detta blir extra viktigt i det fall biståndsplattformen ersätter policyn "På lika villkor: Policy för jämställdhet och kvinnors rättigheter och roll inom internationellt utvecklingsarbete 2010-2015". Dessutom föreslår vi ytterligare ett stycke för att tydliggöra vad som avses med jämställdhetsintegrering. Detta stycke kan referera till krav på:

- konsekvent användande av könsuppdelad data både vid insamling och vid rapportering;
- att alla program ska föregås av en genusanalys;
- att män och kvinnor i lika stor utsträckning deltar i och drar nytta av svenskt biståndsarbete;
- att ett konsekvent arbete mot könsdiskriminerande attityder och normer implementeras inom alla målområden, och;
- att samtliga program som är finansierade av Sida möter OECD DAC gender marker 2 (jämställdhet är huvudsakligt mål) eller 1 (jämställdhet är signifikant mål) i likhet med "EU Plan of Action on Gender Equality and Women's Empowerment in Development 2010-2015".

Tydligare konfliktperspektiv inom biståndssamarbetet

Vidare anser Kvinna till Kvinna att vikten av konfliktkänslighet i biståndssamarbetet behöver lyftas fram ytterligare. Den del av världens fattiga som lever i konfliktdrabbade länder ökar. Overseas Development Institute (ODI) uppskattar exempelvis att andelen fattiga i "fragile states" har ökat från 20% till 50% mellan 1990 och 2011, och att denna utveckling kommer fortsätta¹. Med detta följer också att en övervägande del av ODA kommer att implementeras i länder som är eller har varit i konflikt. För att målen för svenskt bistånd, liksom de gemensamma biståndsmål som världssamfundet har satt upp ska kunna nås krävs det ett genomgående konfliktperspektiv. Därför föreslår vi att konfliktperspektivet blir övergripande och görs relevant för samtliga målområden inom biståndsplattformen, och att tydliga skrivningar inkluderas.

Kvinnor som aktörer i säkerhetsarbete

Kvinna till Kvinna välkomnar och delar regeringens uppfattning om vikten av att stärka kvinnors egenmakt och deltagande för ökad jämställdhet och för att minska könsrelaterat våld som nämns i avsnitt 5.5.3. Vi skulle vilja se detta perspektiv, kvinnor som aktörer, samt en referens till agendan om kvinnor fred och säkerhet (UNSCR 1325 och följande resolutioner) också lyftas fram som ett övergripande perspektiv för mänsklig säkerhet under avsnitt 5.5.

Deltagande i politik och beslutsfattande är inte bara en förutsättning för demokratisk utveckling, det är också en viktig del i mänsklig säkerhet. Dessutom minskar risken för återfall i konflikt om det finns en bredare förankring av freden, vilket till viss del kan säkerställas genom kvinnors och civila samhällets deltagande. Vi skulle därför också välkomna att kvinnors aktörsskap lyfts fram i avsnitt 5.5.2 om ökad mänsklig säkerhet i konflikt och postkonfliktsituationer, samt en referens till SCR 2122, som lyfter just detta.

Vikten av det svenska civilsamhällets engagemang i svenskt bistånd

För biståndets fortsatta stöd hos den svenska allmänheten är det av yttersta vikt att ett nära samarbete med svenska civilsamhällesorganisationer fortskrider. Med sin förankring i folkrörelsen, via sina medlemmar, har dessa organisationer en avgörande roll för att det ska finnas ett brett stöd för bistånd hos allmänheten, vilket är en förutsättning för regeringens politik på detta område. De skapar kunskap och engagemang i globala utvecklingsfrågor. Denna roll måste tydligare lyfts fram i plattformen, exempelvis i avsnitt 6.5 parallellt med diskussionen av värdet av nya samarbetspartners.

Vi ser fram emot ett fortsatt samarbete för att utveckla det svenska biståndssamarbetet.

Med vänlig hälsning,

Lena Ag
Generalsekreterare Kvinna till Kvinna

¹ Kharas and Rogerson (2012) "Horizon 2025: A creative deconstruction of the aid industry", ODI.